

SAVIVALDOS FINANSINIO SAVARANKIŠKUMO DIDINIMAS

Finansų ministrė Gintarė Skaistė

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

2022 m. gegužės 26 d.

PAKETAS

Lankstesnis
savivaldybių
skolinimasis

Naujas tvarus
savivaldybių
pajamų šaltinis

I. Lankstesnis savivaldybių skolinimasis

ŠIUO METU:

Fiskalinės sutarties
įgyvendinimo
Konstitucinis
įstatymas

„**GERAIS LAIKAIS**“ savivaldybių biudžetų išlaidos negali viršyti pajamų.

„**BLOGAIS LAIKAIS**“ - išlaidos įstatyme nustatytu dydžiu gali viršyti pajamas.

I. Lankstesnis savivaldybių skolinimasis

377

.....
mln. eurų

Planuojamas savivaldybių prisidėjimo poreikis su 2021-2027 metų finansavimo perspektyva.

Siūlome aktyvioms savivaldybėms suteikti daugiau galimybių:

- Skolintis kartu su ES ir kita tarptautine finansine parama įgyvendinamiems projektams bendrai finansuoti;
- Pasinaudojus lankstumu atsiranda erdvė kitoms savivaldybių išlaidoms;
- Valdoma valdžios sektoriaus ir savivaldybių finansų tvarumo rizika;
- Nesudėtingas ir skaidrus praktinis taikymas.

PAKETAS

Lankstesnis
savivaldybių
skolinimasis

Naujas tvarus
savivaldybių
pajamų šaltinis

Visas NT mokestis įskaitomas į savivaldybių biudžetus

ŠIUO METU

Komercinės paskirties NT mokestis

Nekomercinės paskirties NT mokestis

Savivaldybių biudžetai

112,2 mln. eurų

Valstybės biudžetas

9,6 mln. eurų

SIŪLOMA

Tiek komercinės, tiek nekomercinės paskirties NT mokestis

Savivaldybių biudžetai

137-211 mln. eurų*

* Priklausomai nuo pasirinkto tarifo kitam nekomercinės paskirties NT ir savivaldybės nustatytų lengvatų.

Įstatymu nustatomos lengvatos:

- valstybės skatintinioms sritims;
- nekilnojamam turtui su veiklos apribojimais;
- kitam nekilnojamam turtui pagal tarptautinę praktiką.

**Kitais atvejais
teisė spręsti dėl
lengvatų taikymo -
savivaldai**

Perėjimas prie tradicinio gyventojų NT mokesčio modelio

PAGRINDINIS GYVENAMASIS BŪSTAS

Mokama už deklaruotą gyvenamąją vietą

Senjoram mokesčio mokėjimo atidėjimas iki 10 metų (pagal prašymą)

Teisė savivaldybėms spręsti atidėti mokesčio sumokėjimo terminus *kitiems gyventojams* iki 10 metų

Tarifai susieti su savivaldybės NT vertės mediana:

- medianos neviršijanti dalis - 0,03 proc. tarifu,
- nuo vienos iki dviejų medianų - 0,06 proc.,
- virš dviejų medianų - 0,1 proc. tarifais.

KITAS GYVENTOJŲ NEKOMERCINIS NT

Įstatyme nustatyti tarifų intervalai:

- 0,1 - 1 proc. ribose,
- 0,1 - 3 proc. ribose, jeigu toks turtas naudojamas ūkinėje komercinėje veikloje

Savivaldybė nustato konkretų tarifą pagal įstatyme nustatytus kriterijus

VISAS GYVENTOJŲ NT, ĮSKAITANT KOMERCINĮ

- Nemokės mažos vertės NT savininkai (kai mokestis už visą NT iki 2 eurų)
- Teisė savivaldybėms spręsti atidėti mokesčio sumokėjimo terminus *gyventojams* už kitą nei pagrindinis gyvenamasis būstas NT iki 5 metų

Apmokestinami atskiri NT objektai, o ne bendra jų verčių suma

NT mokesčio už pagrindinį gyvenamąjį būstą SKAIČIAVIMO PAVYZDŽIAI

**Vilnius: Žirmūnai,
Lazdynai,
Fabijoniškės
SENOŠ STATYBOS
~50 kv. metrų butas:**

Mokestinė vertė* 59 700 eurų

- Vilniaus miesto gyvenamosios paskirties NT objektų mediana* - 60 100 eurų
- NT mokesčio apskaičiavimas:
 - Už medianos neviršijančią dalį (59 700 eurų) - 0,03 proc. (17,91 eurų)
- Viso NT mokestis 17,91 eurų per metus.

**Vilniaus senamiestis,
NAUJOS STATYBOS
~50 kv. metrų butas:**

Mokestinė vertė* 177 000 eurų

- Vilniaus miesto gyvenamosios paskirties NT objektų mediana* - 60 100 eurų
- NT mokesčio apskaičiavimas:
 - Už pirmąją medianą (60 100 eurų) - 0,03 proc. (18,03 eurų)
 - Už antrąją medianą (60 100 eurų) - 0,06 proc. (36,06 eurų)
 - Už antrąją medianą viršijančią NT vertės dalį (56 800 eurų) - 0,1 proc. (56,8 eurų)
- Viso NT mokestis 110,89 euro per metus.

NT mokesčio už pagrindinį 50 kv. m gyvenamąjį būstą PAVYZDŽIAI

Turto vieta	Mediana, eurais	Mokestinė vertė, eurais	Mokestis eurais per metus
Vilnius, Senamiestis (nauja)	60 100	177 000	110,9
Vilnius, Senamiestis (sena)		70 000	24
Vilnius, Naujamiestis (nauja)		105 000	45
Vilnius, Naujamiestis (sena)		82 600	31,5
Vilnius, Žirmūnai, Fabijoniškės, Pilaitė		~55000-60000	~15-17
Kaunas, Senamiestis (~60 kv. m)	40 700	74 400	32,4
Kaunas, Šilainiai		47 000	16
Klaipėda, Senamiestis (nauja)	47 400	110 000	57,9
Klaipėda, Senamiestis (sena)		56 200	19,5
Anykščių miesto centras	4 810	19 100	13,8
Anykščių savivaldybės likusi dalis	4 810	1 560	0,5*
Varėna, miesto centras	5 070	16 300	10,7
Varėnos r. sav., Merkinės sen. dalis	5 070	2 720	0,8*
Kalvarijos mieste	8 780	~12 000	4-5
Kalvarijos savivaldybės likusi dalis	8 780	2 150	0,6*

*Įstatymo projektu siūloma nuo mokesčio atleisti fizinius asmenis, kurių mokėtinas mokestis mokestiniu laikotarpiu už visą NT neviršija 2 Eur

Administravimo ir NT vertės perskaičiavimo peržiūra

Savanoriško mokesčių mokėjimo skatinimas

VMI parengia NT mokesčio deklaracijas ir apskaičiuoja mokestį kiekvienam gyventojui

Tikslesnė mokestinė vertė

Mokestinė vertė artimesnė rinkos kainai: dažniau atliekamas NT vertinimas - ne rečiau kaip kas 3 metus

Platesnis mokesčio objektas

Į objektą įtraukiama faktiškai nebaigta statyba, jei nuo leidimo išdavimo praėjo 10 metų arba 5 metus netikslinami duomenys NT registre

Terminai ir poveikis

**Terminas -
2025 m.**

Deklaracijos pateikiamos iki 2025 m. kovo 1 d.

Poveikis

NT savininkų - 1,4 mln., potencialių mokesčio mokėtojų - 1,2 mln. Palyginimui: Žemės savininkų - 1 mln., mokesčio mokėtojų - 719 tūkst.

Dydis

Vidutinis mokestis už pagrindinį būstą - 13,5 eurų per metus,
Palyginimui: Žemės mokesčio vidutinis dydis - ~55 eurai per metus.

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA